

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๒/๒๕๕๕

วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรคโบราณรักษ์

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำร้องลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคโบราณรักษ์ ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากพรรคโบราณรักษ์ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปเป็นใจความได้ว่า

นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคโบราณรักษ์ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ และหลังจากได้รับจดทะเบียนแล้ว พรรคโบราณรักษ์ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน พรรคโบราณรักษ์ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกที่มีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

พรรคโบราณรักษ์ได้รายงานการรับสมาชิกพรรครวม ๓ ครั้ง จำนวน ๕,๖๗๑ คน คือ ครั้งที่หนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ ครั้งที่สอง เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ และครั้งที่สาม เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการรับสมาชิกพรรค และทะเบียนสมาชิกพรรคประเภทกิตติมศักดิ์แล้ว เห็นว่ากรณีที่กรรมการบริหารพรรคโบราณรักษ์ได้เชิญผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นสมาชิกประเภทกิตติมศักดิ์และเมื่อครบกำหนดเวลาให้ยื่นคำคัดค้านแล้วไม่มีผู้คัดค้านจึงมีมติรับบุคคลดังกล่าวจำนวน ๒,๕๕๐ คน เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์นั้น มีปัญหาบางประการจึงขอให้พรรคโบราณรักษ์ส่งเอกสารเกี่ยวกับบัญชีรายชื่อและที่อยู่ของบุคคลที่พรรคเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ เอกสารหลักฐานการรับหนังสือเชิญของบุคคลที่พรรคเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ คำคัดค้านการเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ รวมทั้งคุณสมบัติพิเศษหรือลักษณะพิเศษในทางวุฒิการศึกษา รวมทั้งให้ชี้แจงว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดร้อยเอ็ด มีหรืออาจมีอุปการคุณ

ต่อพรรคโบราณรักษ์อย่างไร พรรคโบราณรักษ์ได้ชี้แจงสรุปได้ความว่า พรรคโบราณรักษ์ได้รับสมาชิกพรรคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด จำนวน ๕,๖๗๑ คน แยกเป็นสมาชิกสามัญ ๒,๗๒๑ คน และสมาชิกกิตติมศักดิ์ ๒,๙๕๐ คน และได้ชี้แจงในส่วนของสมาชิกกิตติมศักดิ์ว่า พรรคโบราณรักษ์ได้เชิญผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยทางไปรษณีย์ให้เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของพรรคโบราณรักษ์ เนื่องจากเห็นว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในท้องที่ดังกล่าว เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ของปวงชนชาวไทย โดยได้ไปเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔ โดยสุจริตปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้ง ๆ ที่เคยเป็นท้องที่ที่ถูกครหาในท้าวว่าเป็นโรค “ร้อยเอ็ด” ซึ่งหมายถึง การซื้อสิทธิขายเสียงกันทั่วไป และบุคคลดังกล่าวอาจมีอุปการคุณต่อพรรคโบราณรักษ์ ในภายหลัง และเมื่อครบกำหนดเวลาให้ยื่นคำคัดค้านแล้วถ้าไม่มีผู้คัดค้านให้นำรายชื่อดังกล่าวเข้าที่ประชุมกรรมการบริหารพรรคเพื่ออนุมัติต่อไป

พรรคโบราณรักษ์ได้ชี้แจงต่อไปอีกว่า ในการส่งหนังสือเชิญบุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์นั้นได้ส่งหนังสือไปทางไปรษณีย์ธรรมดา เนื่องจากเห็นว่า การส่งไปรษณีย์ธรรมดาเช่นนี้ทำได้ เพราะนายทะเบียนพรรคการเมืองไม่ได้ท้วงติง ตามปกติแล้วหนังสือที่ส่งทางไปรษณีย์หากไม่มีผู้รับ หนังสือก็จะถูกส่งคืนมายังผู้ฝากส่ง กรณีไม่ปรากฏว่าบรรดาหนังสือที่เชิญบุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์รวม ๒,๙๕๐ ฉบับ ถูกส่งคืนมายังพรรคโบราณรักษ์แม้แต่ฉบับเดียว พรรคโบราณรักษ์จึงเชื่อได้ว่าผู้ที่พรรคเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ได้รับหนังสือเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์แล้ว สมาชิกพรรคกิตติมศักดิ์ไม่ต้องยื่นใบสมัครแต่จะถูกเชิญทางไปรษณีย์ หากไม่คัดค้านหรือไม่มีผู้อื่นคัดค้าน พรรคโบราณรักษ์จะถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกพรรคประเภทกิตติมศักดิ์ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคโบราณรักษ์ ข้อ ๓๕ ดังนั้นเมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ที่ได้รับเชิญทั้ง ๒,๙๕๐ คน ไม่ได้คัดค้านหรือไม่มีผู้อื่นคัดค้านและไม่มีหนังสือเชิญส่งกลับคืนมา พรรคโบราณรักษ์โดยมติคณะกรรมการบริหารพรรค เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ให้ถือว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๑ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ทางพรรคได้มีหนังสือเชิญให้เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ ทั้ง ๒,๙๕๐ คน เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของพรรคโบราณรักษ์

นายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นว่าคำชี้แจงของพรรคโบราณรักษ์ไม่สามารถยืนยันได้ว่าการแสดงเจตนาของพรรคที่จะเชิญบุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ จำนวน ๒,๙๕๐ คน ไปถึงผู้รับการแสดงเจตนา และผู้รับได้รับทราบการแสดงเจตนาแล้ว รวมทั้งผู้รับได้รับเชิญให้เป็นสมาชิกพรรคประเภทกิตติมศักดิ์ และไม่คัดค้าน การที่พรรคโบราณรักษ์นำรายชื่อบุคคลที่พรรคส่งหนังสือเชิญทั้ง ๒,๙๕๐ คน เสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารเพื่อมีมติให้รับเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ โดยมีหลักฐานเพียงการส่งหนังสือเชิญและเชื่อว่าได้รับหนังสือเชิญ เนื่องจากไปรษณีย์ไม่ส่งคืน และไม่มีผู้ใดคัดค้าน ถือได้ว่าพรรคโบราณรักษ์

ได้กล่าวอ้างขึ้นเองเพื่อถือเอาประโยชน์ ผู้ได้รับเชิญจำนวน ๒,๕๕๐ คน จึงยังไม่เป็นสมาชิกพรรค
โบราณรัักษ์ตามข้อบังคับพรรคโบราณรัักษ์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓๕ พรรคโบราณรัักษ์จึงมีสมาชิกพรรคไม่ครบ
๕,๐๐๐ คน ไม่เป็นตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นเหตุให้ยุบพรรค ตามนัยมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔

พรรคโบราณรัักษ์ โดยนายมีเดช น้าบุญ หัวหน้าพรรค มีหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาต่อศาล
รัฐธรรมนูญ จำนวนสามฉบับ ลงวันที่ ๕, ๒๑ มิถุนายน และวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕ สรุปได้ความว่า

(๑) นายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจทางธุรการโดยไม่ชอบ โดยร้อยตรี วิจิตร อยู่สุภาพ
เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มิได้นำปัญหาข้อโต้แย้งระหว่างนายทะเบียนพรรคการเมือง
กับพรรคโบราณรัักษ์เข้าที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยชี้ขาด นายทะเบียนพรรคการเมือง
อาศัยอำนาจการเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งฝ่ายธุรการวินิจฉัย
ชี้ขาดข้อโต้แย้งว่า พรรคโบราณรัักษ์มีสมาชิกไม่ครบจำนวน ๕,๐๐๐ คน และมีหนังสือขอให้ศาล
รัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคโบราณรัักษ์

(๒) เหตุในการขอยุบพรรคโบราณรัักษ์ ไม่ฟ้องด้วยความในมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองมิได้เป็น
ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีอำนาจนำคดีมาฟ้องต่อ
ศาลรัฐธรรมนูญตามความในมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ

(๓) ร้อยตรี วิจิตร อยู่สุภาพ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง วินิจฉัยข้อโต้แย้ง
ระหว่างพรรคโบราณรัักษ์กับนายทะเบียนพรรคการเมืองเกี่ยวกับการอนุมัติรับสมาชิกกิตติมศักดิ์ของพรรค
ตามอำนาจหน้าที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติและใช้ดุลยพินิจไม่ถูกต้อง เป็นข้อพิพาทกับพรรคโบราณรัักษ์
ตามความในมาตรา ๕ วรรคแรก (๑) มาตรา ๕ วรรคสอง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พุทธศักราช ๒๕๔๒

(๔) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญกำหนดประเด็นพิพาทคดี

(๕) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญออกหนังสือเชิญ ร้อยตรี วิจิตร อยู่สุภาพ ในฐานะทำหน้าที่เป็น
ผู้แทนนิติบุคคลเข้าร่วมในวันนัดพิพาทคดี

(๖) ขอให้ศาลออกนั่งพิจารณาคดี

(๗) ขอให้นายพร สวัสดิทธิ เลขาธิการพรรคโบราณรัักษ์ เป็นทนายความผู้รับมอบอำนาจ และ

(๘) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญใช้อำนาจตามมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญ เรียกหัวหน้าไปรษณีย์โทรเลขบางชื่อ กรุงเทพฯ ฯ ในฐานะที่ทำการไปรษณีย์รับฝากส่ง กับหัวหน้าที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขร้อยเอ็ด ในฐานะที่ทำการไปรษณีย์นำจ่าย มาให้ถ้อยคำหรือให้เป็นพยาน

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งแจ้งแก้ข้อกล่าวหาของพรรคโบราณรักษ์

นายทะเบียนพรรคการเมืองชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖ กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และมาตรา ๖๕ วรรคสอง กำหนดว่า เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรค (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕ (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ (ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป) มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒ ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ ... (๖) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง... ข้อเท็จจริงประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคโบราณรักษ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากมีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) กล่าวคือ พรรคไม่ดำเนินการหาสมาชิกให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคซึ่งให้ทำภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคโบราณรักษ์ไม่มีสมาชิกพรรคตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กรณีจึงมิใช่ปัญหาข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่ควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของพรรคการเมืองและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖ จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยนำเข้าพิจารณาในคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ และมีใช้กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

นายทะเบียนพรรคการเมืองชี้แจงว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาการรับสมาชิกพรรคโบราณรักษ์ประเภทสมาชิกกิตติมศักดิ์ จำนวน ๒,๕๕๐ คน ตามข้อเท็จจริงประกอบคำชี้แจงของพรรคโบราณรักษ์แล้วเห็นว่า การดำเนินการของพรรคโบราณรักษ์ไม่เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรคไม่ใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นการใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการกับพรรคการเมืองที่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่มีเหตุตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง โดยยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นๆ ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง อย่างเท่าเทียมกันไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติแต่อย่างใด

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยมีว่า พรรคโบราณรักษ์ไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกครบ ๕,๐๐๐ คน ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคโบราณรักษ์ไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกครบ ๕,๐๐๐ คน ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ข้อต่อสู้ของพรรคโบราณรักษ์ที่ว่า มีสมาชิกครบ ๕,๐๐๐ คนแล้ว เนื่องจากได้รับสมาชิกกิตติมศักดิ์ จำนวน ๒,๕๕๐ คน เมื่อรวมกับสมาชิกสามัญอีก ๒,๗๒๑ คนแล้ว จึงมีจำนวนเกิน ๕,๐๐๐ คนนั้น รับฟังไม่ได้ ทั้งนี้เพราะในการเชิญบุคคลทั้ง ๒,๕๕๐ คน ให้เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์นั้น พรรคโบราณรักษ์ไม่สามารถแสดงพยานหลักฐานให้เชื่อได้ว่า ผู้ที่ทางพรรคได้เชิญทั้ง ๒,๕๕๐ คนนั้น รับทราบการเชิญ และไม่คัดค้านการรับเข้าเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของพรรคโบราณรักษ์ กล่าวคือ พรรคโบราณรักษ์ไม่สามารถแสดงพยานหลักฐานให้เชื่อได้ว่า การแสดงเจตนาของพรรคโบราณรักษ์ได้ไปถึงผู้ที่ทางพรรคต้องการจะเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์และไม่คัดค้านเจตนาดังกล่าว ข้ออ้างของพรรคโบราณรักษ์ว่าได้ส่งหนังสือเชิญไปทางไปรษณีย์ธรรมดาถึงบุคคลทั้ง ๒,๕๕๐ คน และไม่มีหนังสือส่งกลับคืนมายังผู้นำส่ง แสดงว่าหนังสือได้ไปถึงผู้รับแล้วทั้งหมดนั้น ไม่เพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าหนังสือดังกล่าวได้ไปถึง

ผู้ที่ทางพรรคต้องการจะเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์จริง ส่วนข้ออ้างของพรรคโบราณรักษ์ที่ว่า ทางพรรคไม่ได้รับคำคัดค้านจากบุคคลใดเลยไม่ว่าจากผู้รับเชิญหรือโดยบุคคลอื่น จึงถือว่าไม่มีการคัดค้านในเรื่องดังกล่าว และถือได้ว่าคุณคัดค้านดังกล่าวเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของพรรคโบราณรักษ์ ตามข้อบังคับพรรคโบราณรักษ์ข้อ ๓๕ นั้น ไม่สามารถนำมาอ้างได้ ทั้งนี้เนื่องจากการจะอ้างเช่นนั้นได้ต้องแสดงให้เห็นเชื่อได้ว่าบุคคลทั้ง ๒,๕๕๐ คน ที่พรรคต้องการให้มาเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ได้รับทราบการเชิญและเงื่อนไขของการรับเข้าเป็นสมาชิกว่า ถ้าไม่คัดค้านโดยตนเองหรือผู้อื่น ทางพรรคจะมีมติรับเข้าเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ เมื่อเชื่อไม่ได้แต่ต้นแล้วว่าผู้ที่ทางพรรคโบราณรักษ์ต้องการเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ได้รับทราบเจตนาของพรรคดังกล่าว ข้ออ้างของพรรคว่าไม่มีการคัดค้านจึงรับฟังไม่ได้ บุคคลทั้ง ๒,๕๕๐ คน จึงยังไม่ได้เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของพรรคโบราณรักษ์แต่อย่างใด

นอกจากนั้น เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ให้พรรคการเมืองดำเนินการให้มีสมาชิกอย่างน้อย ๕,๐๐๐ คน ตามนัยมาตรา ๒๕ นั้น ก็เพื่อให้พรรคการเมืองมีฐาน หรือความเชื่อมโยงกับประชาชนค่อนข้างกว้างขวางและสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้อย่างน้อยระดับหนึ่ง สมาชิกพรรคจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของพรรคการเมือง สมาชิกควรเป็นผู้ที่ช่วยพรรคการเมืองดำเนินกิจการต่างๆ ของพรรค มีความผูกพันกับพรรคทั้งในด้านนโยบาย กิจกรรม และอุดมการณ์ สมาชิกตามมาตรา ๒๕ นี้จึงเป็นสมาชิกประเภทสามัญเท่านั้น สมาชิกกิตติมศักดิ์ไม่ถือว่าเป็นสมาชิกตามมาตรา ๒๕ เนื่องด้วยสมาชิกกิตติมศักดิ์เป็นผู้ที่พรรคการเมืองเชิญมาเพื่อเป็นเกียรติแก่พรรค แต่ไม่จำเป็นต้องมีข้อผูกพัน หรือต้องทำงานให้กับพรรค เหมือนกับสมาชิกประเภทสามัญ

ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงวินิจฉัยว่า พรรคโบราณรักษ์ไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิก ๕,๐๐๐ คน ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ เป็นเหตุให้ยุบพรรคโบราณรักษ์ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และให้มีคำสั่งยุบพรรคโบราณรักษ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ